

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De coeli compositione. C. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

acutus, ad perforandum maximè aptus; verùm insuper, quia est apprimè leuis, & mobilis: quæ omnia per Pyramidem aptissimè explicatur. Aquæ, & Aeri, quoniam in enumeratis conditionibus media sunt, iure figuræ mediæ conueniunt; Aquæ, Icosedra; hoc est viginti facierum; Aeri, Octedra, facierum octo. Vniuerso conuenit figura duodecim facierum; tum ob duodecim mundi sphæras; tum ob duodecim cœli signa; tum demum, quia hæc figura, ita in tercentum, & sexaginta triangulos scalenos resoluitur; vt cœlum in tercentum, & sexaginta gradus. Ex his patet, rationem ex quinque primis figuris depromptâ, minimè nobis aduersari. Et longè minùs aduersatur postrema, dum dicitur, quòd Plato manifestat, ex quali igne constet cœlum; & quòd non constat ex igne, qui flamma sit; sed ex luce, quatenus est corpus lucidissimum. Ad hoc dico, Platonem puriori, eminentiori quæ igni lucem tribuere; & propterea per lucem eius proprietatem, puriorem ignem circumscribit: immò cum dicat oculos nostros esse participes cœlestis ignis; verè indicat, cœlum non esse diuersæ naturæ à mortalibus; sed posse à mortalibus participari, & sola puritate ab eis differre.

De Cœli compositione. CAP. V.

Ristoteles statuens cœli materiam diuersam ab ea mortalium, nec videns in cœlo mutationem aliam vllam, præter motum in loco: censuit

fuit cœlum solum constare ex motore, & mobili: adeo, vt mobile esset simplex corpus; motor verò esset mens, siue intelligentia, siue anima eius: quouis enim nomine vtamur, nihil refert; semper enim eadem motoris natura denotatur. At Arist. nimum imperfectè cœlum resoluit; imperfectè quidem, cum ratione mobilis, tum ratione motoris. Nam si ad mobile conuertimur: quoniam includit materiam omnium corporum communem; ideo necesse est, vt in ea, etiam forma, siue formæ participatio inueniatur: & propterea inest in cœlo compositio ex infinito, & termino; siue ex materia, & participatione ideæ, vt etiam in aliis corporibus. Insuper, vbi hæc compositio inuenitur, etiam reperitur alia ex quinque generibus; ex essentia scilicet, identitate, alteritate, motu, & statu. Præterea, quoniam singula simplicia corpora, modo quodam cætera includunt; ideo etiam in cœlo inueniuntur puritates omnium elementorum, reductorum in conditionem, & naturam ignis; conuenienti nexu, & proportionem iunctorum. Si deinde ad motorem conuertimur: primò, præter naturam mobilem, consideratur compositio ex mobili, & anima mouente: in super, adest compositio ex anima, & participata mente; supra quam est mens non participata, & ipsum vnum. Diminutè itaque Aristoteles, exactè Plato, cœlum in sua componentia, & principia resoluit: qui compositionis gradus, vt in cœlo, ita in reli-

quis elementis inueniuntur; puriores in cœlo, in aliis impuriores. Ideo iure Proclus in Timæum, Aristotelem de diminuta resolutione cœli in sua principia reprehendit. Et quamuis in cœlo solum appareat permutatio in loco; & compositio ex motore, & mobili: tamen huiusmodi compositio, cæteras omnes præsupponit. Insuper, quamuis simplicia omnia corpora, ex anima, & corpore constet; attamen conuenienter ratione, nec terra, nec aqua, nec aer, animalia dicuntur. Primò, quoniam animæ illis potiùs adsunt, quàm insunt; ut potiùs adesse, quàm inesse statuis, dicuntur Demones: id eò, ut ob id statuae non dicuntur animalia; ita nec elementa ob suas animas. Prætereà etiam id euenit, quia latet ea esse animata; ideo vulgò animalia non nūcupantur: at sapientiores, ea esse animata, & modo quodam animalia, percipiunt. Demum, quia animalis nomen his vulgò tributum est, quæ ante oculos versantur, sensu tactus sunt prædita, ac instrumentis vitæ inseruientibus sunt decorata: huiusmodi non sunt simplicia corpora: & ideo, quamuis eis adsit anima; attamen animalia vulgò non nuncupantur. Ex quo patet, leuem esse instantiam Aristotelis contra Plato-

nem in primo de anima, dum dixit:

Non dicere animal id, cui

conuenit anima,

absurdum

est.